

pomen nastopa socialističnih »mladinov«, ki so si v reviji »Demokraciji« ustvarili glasilo in združili pod svojim okriljem mlade intelektualce in najvažnejše slovenske pisatelje in pesnike, med katerimi je tudi Ivan Cankar. Ob tej priliki člankar identificira stališče revije »Yougoslavie« s stališčem »Demokracije«. V naslednji, avgustovi številki je urednik na uvodnem mestu revije (str. 225—32) ponatisnil »Našo poslanico« iz 1. številke mladinske socialistične revije »Demokracije« (1918, 1—4) in pod črto dodal opombo, v kateri ponovno poudarja, da se okoli te revije zbirajo vsi pomembnejši slovenski intelektualci, med njimi kot najznamenitejša Oton Župančič in Ivan Cankar.

Od kod in na kakšen način je na pozno pomlad 1918 prišlo to Cankarjevo predavanje čez mejo v Svico? Ista julijska številka, ki je prinesla prevod njegovega predavanja, je na prvem mestu priobčila (str. 185—88) prevod članka »Po novi poti«, ki ga je napisal za ljubljansko »Demokracijo« dr. Josip Ferfolja, odvetnik iz Trsta. Ta mož, ki ga »Yougoslavie« imenuje (str. 185) »voditelja (leader) jugoslovanskih revizionističnih socialistov«, je kot predsednik tržaškega »Ljudskega odra« aranžiral Cankarjevo predavanje in imel v rokah rokopis tega predavanja, ga dal pretipkati in poslati v objavo ljubljanskemu »Napreju«. Domnevam, da je dr. Ferfolja poleg revije »Demokracije« po nekem neznanem, ilegalnem kanalu iz Trsta poslal v Zenevo tudi kopijo Cankarjevega predavanja kot najbistrejši izraz ideološkega gledanja socialističnih »mladinov«. To svojo domnevo opiram na dejstvo, da so v reviji »Yougoslavie« prevedena mesta, ki jih ni v objavi Cankarjevega predavanja v »Napreju«, so pa v rokopisu in se je torej mogel prevod izvršiti samo po točnem prepisu predavanja, ki so ga napravili v pisarni dr. Ferfolje v Trstu. Vse to se je gotovo zgodilo s privoljenjem in vednostjo Ivana Cankarja. Mesta, ki so prevedena iz predavanja, so naslednja (citirano po CZS XIX): str. 24, 5.—13. vrsta; str. 28, 24.—26., 31.—33. vrsta; str. 29, 6.—10. (po smislu), 15.—19. vrsta; str. 30, 30.—31. vrsta; str. 31, 1.—13., 16.—18., 21.—23. vrsta. Na dveh mestih je sicer naznačeno, da je predavanje pretrgano, vsi ostali stavki pa so med seboj spretno povezani, tako da v prevodu ni opaziti, da bi bili to le posamezni odlomki, iztrgani iz celote. To bi bil torej prvi, doslej znani prevod Cankarjevih del v francoščino.

France Dobrovoljc

SLOVENSKA POBOTNICA IZ 1743

V Mestnem arhivu ljubljanskem hranijo med prilogami k »Ausgab-Buech« za leto 1743, list 63 (št. 211 v oddelku o plačanih obrestih) rokopisno slovensko pobotnico. Našel jo je tov. prof. Jožko Prezelj in mi jo ljubeznivo prepustil v objavo; lepo se mu zahvaljujem za to kakor za fotografski posnetek, ki je danes na razpolago v rokopisnem oddelku Narodne in univerzitetne knjižnice (inv. št. 58/49). Pobotnica na listu pisarniškega formata s pečatom levo od podpisa ima v veliki in jasni pisavi naslednje besedilo:

Quitenga

Sa steri prauim 4: Guldinarij Nemskega stiuiła, Is katerimi meni sdolei podpifani od 20. 9bra 1742. Inu fupet do tega dneua 1743. Leita od Teh per Lublanskim mestu Leshiozhih 100. Guldinarij Nemskih po 4. od stu od enga leita pritekaiozhiega Interesa na danashni dan Is mestne Camraske Skrine, ali Cafe gotou je Plazhén. Letu Skashe moie podpifanie, inu lastni Pezhat. Danu u Lublani ta 21. 9bra 1743.

Anna Maria Pollanka.

Ker so vse druge ohranjene pobotnice, priložene h knjigam izdatkov, iz tiste dobe, nemške, ker je iz prve polovice 18. stoletja ohranjenih malo slovenskih rokopisov in so, kar jih je, po večini nabožne vsebine (prim. Kidrič, ČJKZ, III, 73), je zgornji slovenski akt iz poslovnega življenja toliko zanimivejši.

M. Rupel